

Halottaink iránti kegyelet.

SÍROK KÖZÖTT.

Szeretek én bolyongani	Rég porladó szívek fölött,
Köztetetek sírok halottjai!	Ahol a pázsit kétszer oly tömött,
Rég porladó szívek fölött	Szoktam tűnődni egyedül
A pázsit kétszer oly tömött	A túlvilági lét felül,
S körös-körül amerre nézek.	S ha új sírdomb előtt megállok,
Halál helyett száz ifjú élet,	Melyet benőttek a virágok,
Azt olvasom füben, virágban,	Úgy érzem, holtakkal beszélek,
Hogy a sírből feltámadás van.	S mélázva egy rózsát letépek.

(Reviczky Gyula.)

Honvédsir a határszáron.

Egy kis határszéli falu mellett huzódik a trianoni határ egy még megmaradt darabja. Halottak napja lévén, nem mehettek ki a temetőbe halottaikhoz az emberek, mert a határt úgy huzták meg, hogy éppen a falu és a régi temető közé került. Így hát az a temető, amelybe valamikor a magyar hősöket temették, már odaát maradt.

Kazi Bálint öreg gazda éppen két unokájával beszélget nagy szomorúan, a másodikos Pistával és az első Rózsikával. Mindketten a közeli polgári iskolába jártak.

— Hej bizony — mondta az öreg nagyot sóhajtván — szebb volt régen még az élet. Mikor még megvolt egész Magyarország... Mienk volt még a temető is... Mert nem nézték ezek a halottakat sem, csak jöttek és azt mondták, itt lesz a határ, aztán vége!

— Miért volt szebb akkor a Halottak napja, nagyapó? — kérdezte csodálkozva Pista.

— Azért, mert akkor az iskolából a temetőbe mentünk s ott emlékeztünk meg róluk, az elesettekről, akik a hazáért adták fiatal életüket...

— A temetőben? — kérdezte Rózsika.

— Ott a! Ott fekszik Sebestyén Gábor, aki részt vett a nagy világháborúban. Honvéd volt ő is. Úgy ment el virágos esákövel s nagy nótaszóval a faluból, hogy majd győztesen térnek vissza... Aztán egyszer haza is jött, de nem virággal... Vörös virágok pirultak akkor már a mellén. Nemsokára aztán meg is halt, de legalább itthon, a hazai földön... Hát itt temették el... A tanító úr szép beszédet mondott, a gyerekek meg énekeltek. Azt hogy: „Hazádnak rendületlenül, légy híve ő, magyar...” Most meg csak messziről szabad néznünk a temetőt, ahol örök álmát alussza, szegény... Nem díszíthetjük fel többé Sebestyén Gábor sírját...

— Soha, nagyapó? — kérdezte lángoló szemekkel Pista.

— Én már meg nem érem azt, fiacskám, amikor az a föld megint magyar lesz...

A gyermekek elmentek háza, szüleikhez. De nagy gondolatok forrongtak elméjükben egész uton.

— Te, Pista, mit gondolsz, tud-e aludni magyar honvéd idegen sírban?

— Magyar az azért, ha elvették is egyelőre!

— De most mégis más ország földje az. Szegény Sebestyén Gábor...

— Aztán még el se mehetünk hozzá...

Sötét este volt már, amikor a magyar faluból két alak lopózkodott a régi magyar temető felé. Óvatosan mentek, minden kis neszre megálltak, úgy surrantak egyenesen a határ felé.

— Gondolod, hogy jót teszünk ezzel? — kérdezte Rózsika kissé szepegve bátyjától.

— Bizonyosan! Lenéz a Mennyszágból s ha meglátja sírján a magyar virágokat, örülni fog, mert látja, hogy nem feledkeztek meg a hősekről még idelent...

Meg-megálltak, hallgatóztak, ismét tovább surrantak.

— Siessünk, míg fel nem kel a hold... — sürgette gyorsabb menésre kis hugát Pista.

— Jaj, te Pista, nézd csak! — Ott valami sötét alak áll... Felénk nyúl...

— Ne félj, hiszen csak egy fa az, kis hugocskám...

— Úgy susog minden... Te nem félsz?

— A szél zörög a haraszton...

— Jaj, Pista... jönnek!

— Hallgass, még csakugyan észrevesznek. Hiszen csak denevér suhant el felettünk!

— No most bujjunk át ezen a drótsövényen... így ni, már itt is vagyunk...

— Már kél a hold!

A temetőben hamar rátaláltak a hősök sírjaira, s ott a holdvilágnál betűzték ki a sok közül a Sebestyén Gáborét. Rózsika rákötözi a magukkal hozott virágokat a keresztfára. Aztán összekulesolják kezüket s száll az egyszerű kis szívből fakadt ima fel, fel az Istenhez, aki minden hősnek jószágos édesatyja, akiknek külön helyet készített a szép Mennyszágbán...

Meddig álltak ott, nem tudták. Már éppen megfordultak, hogy ugyanazon az uton, amelyen jöttek, visszaindulnak, amikor — nagy ropogás hallatszott közvetlen közről a hátuk mögött. Egy román járőr közeledett feléjük a temető uton, ki a határ felé. Rózsika ijedtében felsikoltott. Pista rémülten ugrott hozzá s rátette kezét a szájára, de már későn volt...

A járőr megállott, a hang felé fordult s egyenesen feléjük közeledett most már feltűzött szuronyú puskákkal.

— Hamar, Rózsika, fuss el erre a bokrok között, talán nem vesznek észre, én meg egyenesen futok a határnak.

— Jaj, ha meglátnak s utánunk lőnek?

— Ne félj, csak indulj! — s már tolta is kis hugát a jelzett irányban.

Pista még utána nézett, s mikor látta, hogy őt már nem fenyegeti veszedelem, mert eléri a határt, maga is megeredt.

— Állj vagy lövök! — kiáltott rá a járőr egy tagja.

Pista azonban nem sokat törődött a kiáltással, még jobban összeszedte minden erejét, s irányt változtatva futott tovább hazafelé.

A járőr sortűzeket adott a menekülő kis magyar tanulóra. Már-már úgylátszott, hogy hiábavaló minden, amikor közvetlen a határ magyar részén összeroskadt Pista... A hűséges kis magyar tanuló hangtalanul rogyott le a földre, hogy személyesen vigye meg a hírt Sebestyén Gábor hős magyar honvédnek arról, hogy nem feledték el még a magyar hősokeket...

Bizonyosan együtt térdelnek most már mindketten a jó Isten előtt, s kérik, adja vissza a magyar temetőt a magyaroknak...

(Büky Irén.)

SZÜLEIM HALÁLÁRA.

Sem atyám, sem anyám
Nincs többé, nem is lesz,
Kiket szoríthatnék
Dobogó keblemhez,
Akiknek csókolnám még lábok nyomát is,
Mert engemet szívök vérével neveltek fel,
Mert körülöveztek, mint a földet nap,
Lángoló sugári, szent szeretetökökkel!

Itt hagytak, elmentek,
Nem is jönnek vissza!
Omló könnyeimet
Sírjok halma issza.
Folyjatok könnyeim, folyj, te forró patak,
Szívárogi le hideg orcáikra halkán,
Hadd tudják meg rólad: árva gyermeköknek
Elhagyott lelkén mily égő fájdalom van!

De nem, de nem, inkább
Eltávozom innen,
Hogysem könnyem árja
Hozzájok lemenjen;